

Het belang van kind- en jongerenwerk

Webinar Koepel Adviesraden Sociaal Domein

**Sociaal
Werk**
Nederland

Jolanda Sonneveld, Sociaal Werk Nederland

Mike Loef, NJi

25 maart 2026

Youth Spot

Uitdagingen

- **Samenwerking & afstemming**

Verschillende verwachtingen van wat kinder- en jongerenwerk is

- **Beperkte capaciteit & middelen**

Kleine teams, hoge verwachtingen

- **Zichtbaarheid & onderbouwing**

[Impact soms moeilijk meetbaar](#)

- **Veranderende leefwereld van jongeren**

Complexe problematiek, diverse jongeren, snelle verandering

- **Beleid in transitie**

Oa. Hervormingsagenda Jeugd, pedagogische basis, nieuwe aanbestedingen, reorganisaties

Professioneel jongerenwerk

- Vindt plaats in de vrije tijd
- Ontwikkelingsgericht; ondersteunt bij volwassen worden.
- Verschillende verschijningsvormen
- Leeftijd 10-23 jaar, kinderwerk t/m 12 jaar

<https://www.nji.nl/system/files/2021-04/Wat-is-jongerenwerk-infographic.pdf>

[https://www.nji.nl/system/files/2021-07/Factsheet-kinderwerk%20\(1\).pdf](https://www.nji.nl/system/files/2021-07/Factsheet-kinderwerk%20(1).pdf)

Doelen

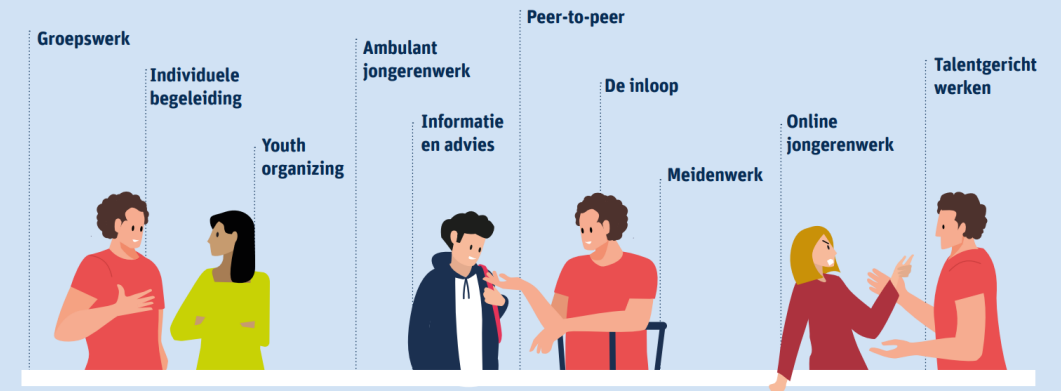
- Binding aan de samenleving
- Vorming
- Ontspanning & ontmoeting
- Verantwoordelijkheid kunnen dragen voor eigen leven
- Gedragsbeïnvloeding / overlastbestrijding

Methodieken

Jongerenwerkers zetten 10 onderbouwde methodieken gecombineerd in om effectief contact te maken met jongeren en hun omgeving en zo bij te dragen aan een positieve ontwikkeling:

10 methodieken
in het
jongerenwerk

Kinder- en jongerenwerk in de pedagogische basis

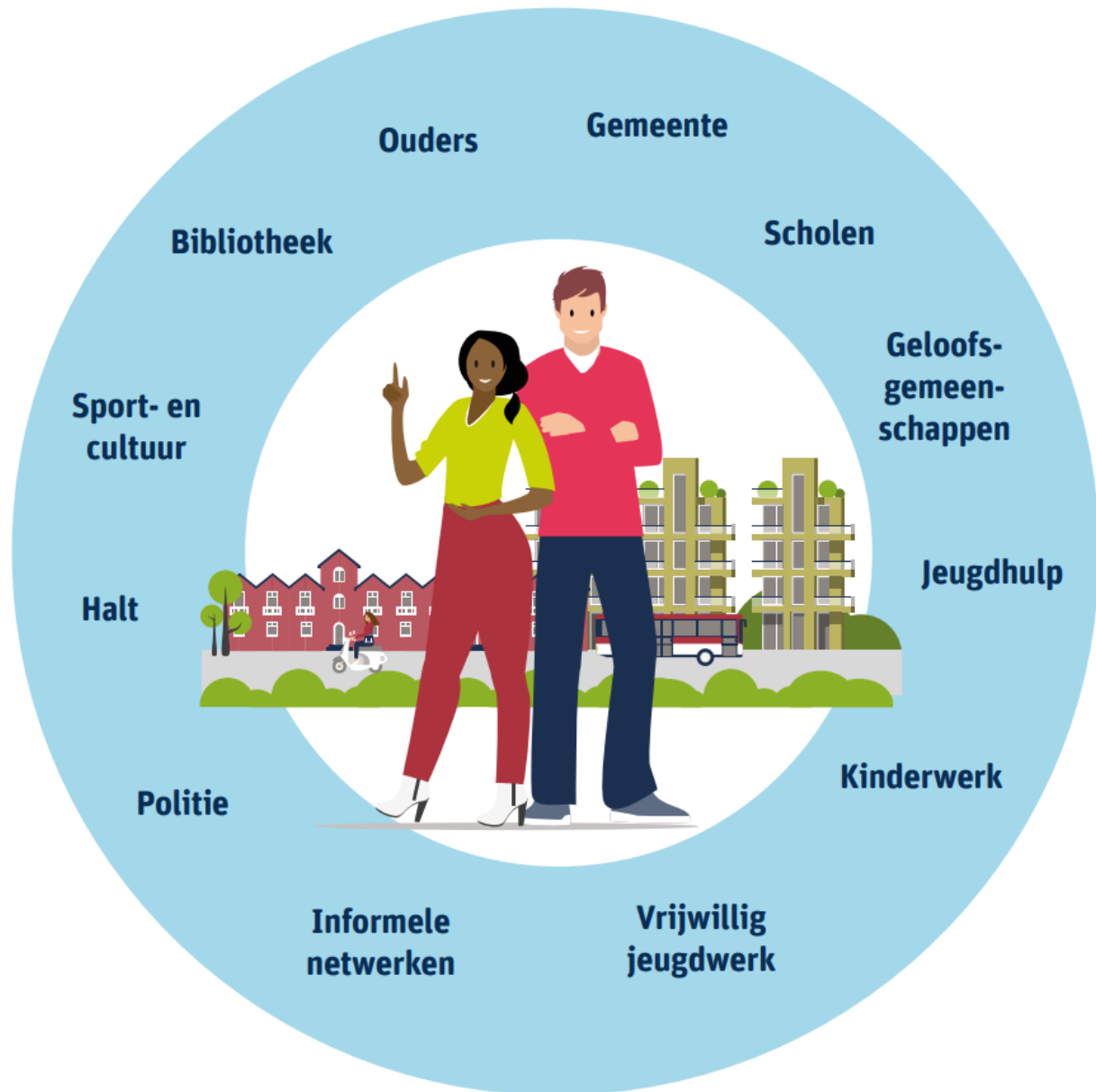
Samenwerking

Jongerenwerk als spil in de wijk

Jongerenwerkers werken vaak samen met partners in zorg, onderwijs, veiligheid, sport, cultuur en werk en inkomen. Ze hebben nauw contact met het netwerk rond jongeren: ouders, familie, buurtbewoners en informele groepen. Zo vervult het jongerenwerk een belangrijke spilfunctie in de wijk.

Magazine
Kinder- en
jongerenwerk

Samen sterk voor jongeren in de pedagogische basis

Jongerenwerkers werken dagelijks samen met partners in de wijk om het verschil te maken voor jongeren. Hieronder drie voorbeelden van de samenwerking met scholen, hulpverlening en het veiligheidsdomein.

- 1 In en om de school**
Jongerenwerkers zijn steeds vaker aanwezig op school. Ze bieden leerlingen een luisterend oor, individuele begeleiding en helpen bij het ontdekken van talenten. Ook dragen ze bij aan een positief en veilig leerklimaat. Daarnaast ondersteunen ze het schoolpersoneel, signaleren ze vroegtijdig mogelijke problemen bij leerlingen en dragen ze bij aan de verbinding tussen de school en de wijk. Door afstemming, onderling vertrouwen en structurele ondersteuning werkt deze samenwerking steeds beter.

Onderzoek: twee jaar jongerenwerk op scholen

- 2 Samenspel met jeugdhulp**
Door hun laagdrempelige manier van werken hebben jongerenwerkers makkelijk contact, ook met jongeren die voor hulpverlening vaak uit beeld blijven. Ze signaleren vroegtijdig problemen, bieden ondersteuning en begeleiden jongeren richting passende hulp. Jongeren vinden bij het jongerenwerk antwoorden vanuit verbondenheid en eigen regie, waardoor zwaardere hulp vaak niet nodig is. Zo vormen jongerenwerkers een waardevolle aanvulling op de jeugdhulp, versterkt door hun sterke netwerk in de wijk.

Hoe werkt jongerenwerk bij specialistische zorg?

- 3 Veilig opgroeien**
Jongerenwerkers spelen een cruciale rol in criminaliteitspreventie, zowel vanuit reguliere inzet als vanuit meer specialistische inzet. Ze signaleren risicofactoren, bieden perspectief aan jongeren, bouwen relaties op en begeleiden jongeren richting positieve keuzes. Hiermee zijn ze een belangrijke schakel tussen jongeren en veiligheidspartners, zoals Halt, boa's, de politie en jeugdreclassering.

Wat is de schakelfunctie van jongerenwerk?

Preventieve kracht

Jongerenwerk biedt groeikansen

- Persoonlijke ontwikkeling
- Sociale netwerken versterken
- Maatschappelijke participatie

Belangrijk daarbij zijn...

- Een veilige en ondersteunende omgeving
- Multi-methodisch werken
- Voldoende tijd
- Goed samenspel tussen professionals

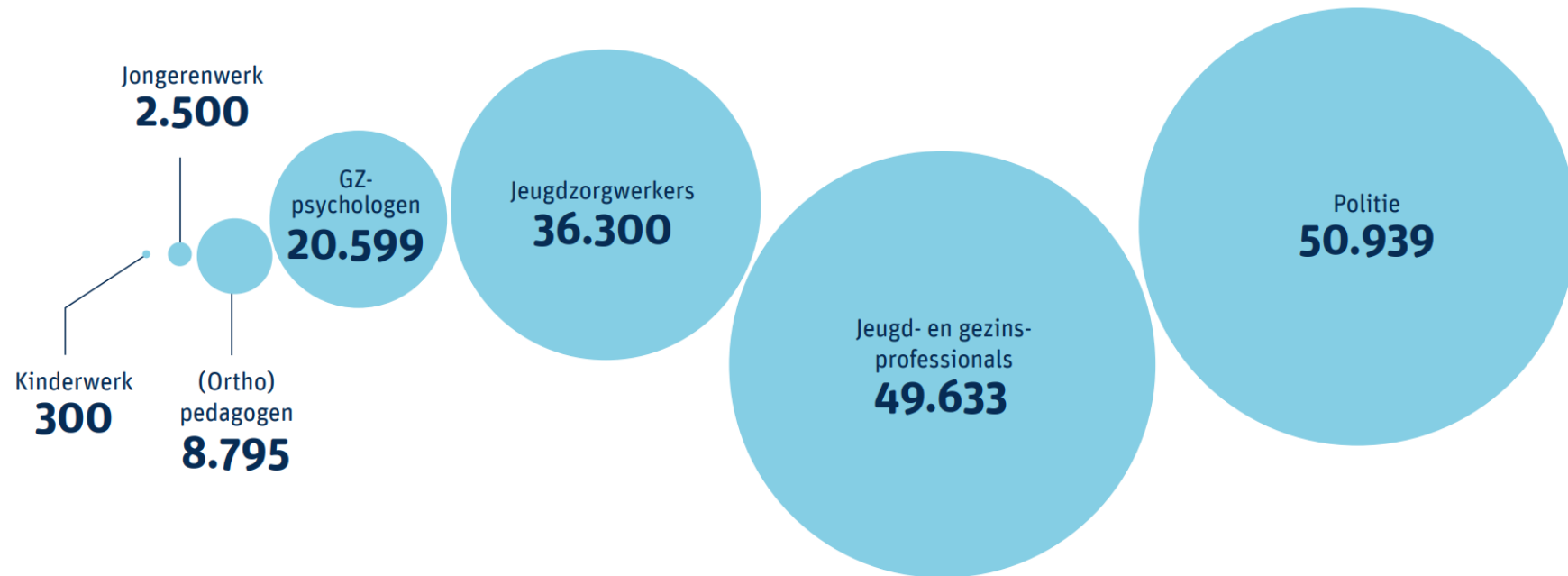
Sonneveld, J. J. J. (2022). *Growth opportunities in professional youth work. Contribution of a multi-methodic approach on the personal development and social participation of socially vulnerable youngsters*. Tilburg University.

Kleine beroepsgroep

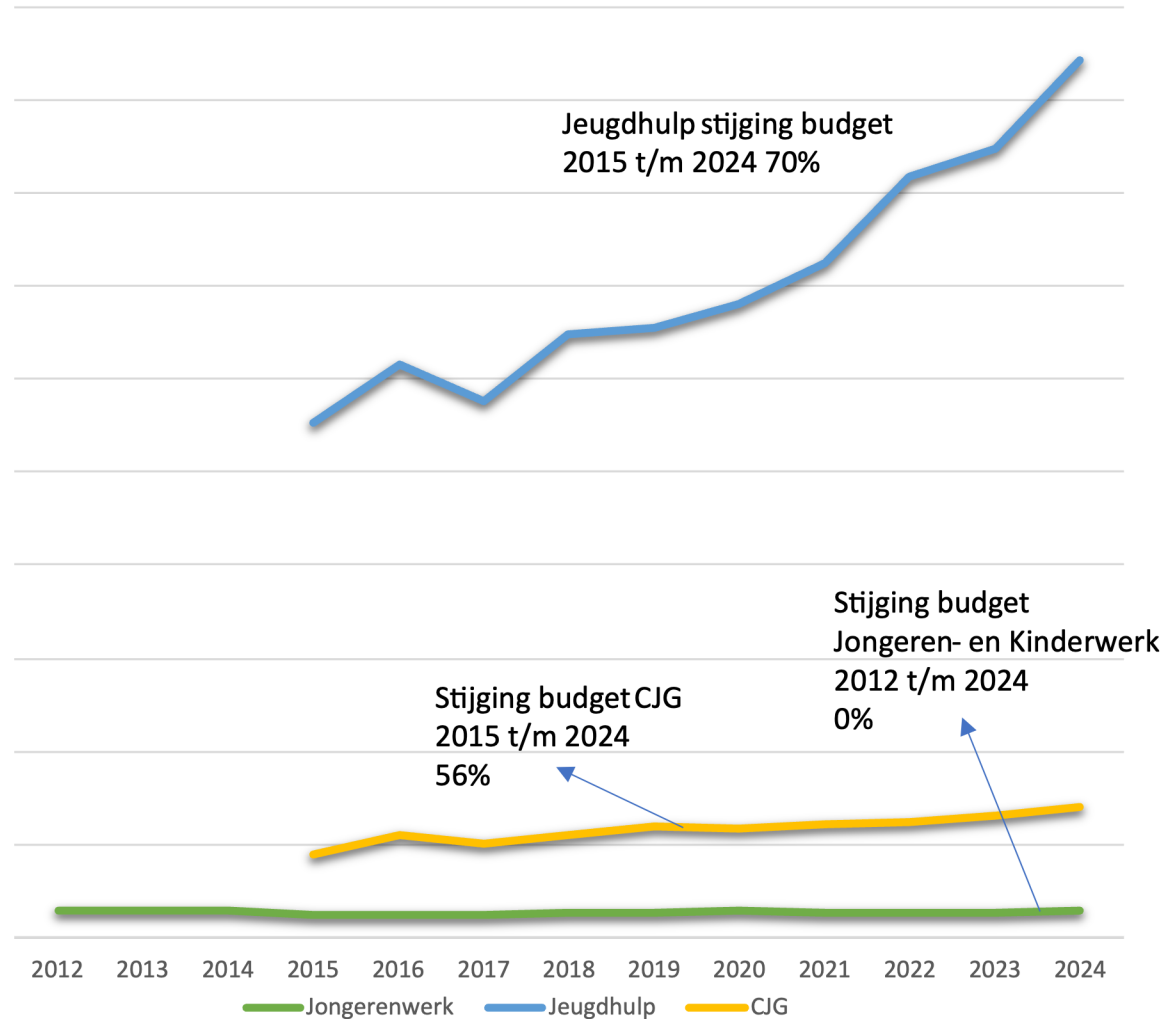
Nji, 2026

Inzet

In Nederland werken naar schatting 2.500 jongerenwerkers. Hier zie je hoe dit aantal zich verhoudt tot andere professionals in het jeugddomein.

Ontwikkeling budget jongerenwerk t.o.v. jeugdhulp

Waarom kunnen jongerenwerk en jeugdzorg beter samenwerken?

- Tijdens en na jeugdzorg hebben jongeren ondersteuning nodig (Artelloa et al., 2015; Boendermaker et al., 2020; Boendermaker et al., 2021).
- Sociaal netwerk ontbreekt vaak, terwijl steunbronnen een positieve invloed hebben op de gezondheid, welzijn en volhouden van positief gedrag van jongeren (Ince et al., 2018; Schenk, 2021)

Samenspel Jongerenwerk en Jeugdzorg

Een hulpverlener probeert een jongen uit te leggen dat zijn moeder psychisch kwetsbaar is, dat hij daar last van heeft en dat hij daarmee kan leren omgaan. De hulpverlener ziet dat de jongen ook behoefte heeft aan ontspanning, maar kan dit hem niet bieden. Daarom verwijst zij hem naar het jongerenwerk. Bij het jongerenwerk merkt de jongen dat hij talent heeft voor rappen. Hij heeft een uitlaatklep en is trots op hoe goed hij leert rappen. **Naast de hulpverlening die hem leert omgaan met de situatie waarin hij opgroeit, biedt het jongerenwerk hem een mogelijkheid om te ontspannen, zijn talenten te ontplooiën en andere jongeren te leren kennen.**

TIJDENS
Jeugdhulptraject

VOOR

Preventief & toeleiding naar
jeugdhulp

Sociale Basis

Jeugdhulp

Sociale Basis

NA

Jeugdhulptraject

Een meisje met depressieve gedachten staat op de wachtlijst voor individuele hulpverlening. Via het jongerenwerk krijgt zij alvast groepsgerichte begeleiding aangeboden. Ze ervaart veel steun van de groep en bouwt vriendschappen op met een aantal meisjes uit de groep. Regelmatig sluit een hulpverlener aan, dan bespreken zij hoe om te gaan met mentale problemen. Het meisje geeft aan dat ze de laatste tijd geen depressieve gedachten meer heeft. Ze voelt zich niet meer alleen en weet bij wie ze terecht kan. Ze heeft geen hulpverlening meer nodig. **Bij dit meisje heeft groepswork in het jongerenwerk kunnen voorkomen dat het meisje hulpverlening nodig heeft.**

Het hulpverleningstraject van een meisje van 16 jaar is afgerond. Ze wil graag andere jongeren leren kennen en heeft behoefte aan iemand aan wie ze af en toe haar verhaal kwijt kan. Ze sluit aan bij een meidenactiviteit in het buurthuis en **praat af en toe met een meidenwerker. Ook online stelt ze de meidenwerker vragen als ze ergens tegenaan loopt in het dagelijks leven.** Daarnaast heeft ze via het jongerenwerk **een stage kunnen vinden** waar ze werkervaring op kan doen.

“Onbewuste preventie”

“Ja, het is vooral fijn, dat [jongerenwerker] oprecht zo geïnteresseerd is. Dat is ook altijd, het voelt niet alsof zij daar werkt ofzo.”

“..het is gewoon duidelijk dat ik behoefte heb aan nieuwe mensen leren kennen.En dat gebeurt daar gewoon.”

“Het is vooral, een sfeer van herkenning zeg maar.....Het is gewoon fijn om er te zijn.”

Beleidsprogramma's

- Hervormingsagenda Jeugd
 - Stevige lokale teams
 - Wetsvoorstel reikwijdte
 - Versterken pedagogische basis
- Gelijke Kansen Alliantie / Inclusief onderwijs
- Preventie met Gezag / Leefbaarheid en veiligheid
- Nationaal programma armoede en schulden
- Aanvullend zorg- en welzijnsakkoord (AZWA)
- Sportakkoord

Lessen/inzichten uit de praktijk

1. Elkaar begrijpen én scherp houden

> ken elkaars rol, verantwoordelijkheid en belang / zuiverheid in rol

2. Gedeelde visie op collectieve opgaven

> onderlinge afhankelijkheid: 'we hebben elkaar nodig'

3. Persoonlijke relaties en vertrouwen

> regelmatig contact, investeer in relatie, ga bij elkaar langs, stel vragen

4. Partnerschap op alle niveaus

> uitvoering, management en bestuur → sterk weefsel

The background is a vibrant gradient of red, orange, and purple. Overlaid on this are several stylized, colorful silhouettes of people in dynamic, expressive poses, suggesting movement and energy. The silhouettes are in shades of orange, red, and purple, with some white outlines. The overall composition is modern and artistic.

Samen werken aan mentale weerbaarheid van jongeren

6 inspirerende en leerzame praktijken
vanuit het jongerenwerk

